

Kristiina Salonen sd ym.

Lakialoite laiksi metsästyslain 5 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Tämän lakialoitteen tarkoitus on muuttaa metsästyslakia niin, että merimetso siirrettäisiin metsästyslain 5 §:n lajiluetteloon. Tämä tarkoittaa, että merimetso poistuisi luonnonsuojelulain piiristä. Koska merimetso kuuluu EU:n lintudirektiivin 1 artiklan tarkoittamiin luonnonvaraisiin lintuihin ja sitä koskevat lintudirektiivin säädökset, on merimetso lisäksi rauhoitettava ja poikkeukset suojelusta säädettävä asetusmuutoksella.

PERUSTELUT

Merimetson kanta on kasvanut laajoilla alueilla Suomessa. Merimetso on pesinyt Suomessa 1990-luvulta lähtien, ja niiden aiheuttamat haitat ovat lisääntyneet kantojen voimakkaan kasvun myötä. Vuonna 2019 pesiviä merimetsopareja laskettiin Suomessa olevan yhteensä 25 700. Merimetso-ongelma on merkittävä esimerkiksi Varsinais-Suomessa ja Satakunnassa. Kuntatasolla kasvu on ollut voimakkainta Raumalla, missä kanta lähes kolminkertaistui vuonna 2019. Kesällä 2020 Raumalla havaittiin 3 600 pesää, kun kesällä 2019 vastaava luku oli 2 080 pesää ja kesällä 2018 luku oli 795 pesää.

Merimetso aiheuttaa merkittävää haittaa rannikkoalueiden kalastuselinkeinolle. Suuret merimetso-kannat ja lintujen ulosteet vaurioittavat myös herkkää saaristoluontoa tappamalla puita ja muita kasveja lintujen pesimäluodoilla ja aiheuttavat esimerkiksi hajuhaittoja.

Luonnonsuojelulaki

Luonnonsuojelulain 38 §:n mukaan merimetso on rauhoitettu lintulaji ympäri vuoden. Luonnonsuojelulain 39 §:n mukaan kiellettyä on rauhoitettuihin eläinlajeihin kuuluvien yksilöiden tahallinen tappaminen tai pyydystäminen, pesien ja munien haltuunotto tai muu vahingoittaminen sekä tahallinen häiritseminen.

Luonnonsuojelulain rauhoitussäännöksistä voi kuitenkin poiketa, jos lintudirektiivin 9 artiklan 1 kohdan perusteet täyttyvät eikä muuta ratkaisua suojeltujen lajien aiheuttamaan ongelmaan löydy. Näitä perusteita ovat esimerkiksi kansanterveyden turvaaminen, viljelmille, kotieläimille, metsille, kalavesille ja vesistöille koituvan vakavan vahingon estäminen tai kasviston ja eläimistön suojeleminen. Lupaa poikkeamiselle haetaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta.

Lakialoite LA 38/2020 vp

Lupia on kuitenkin myönnetty harvakseltaan. Oikeuskäytännössä on lisäksi katsottu, että poikkeuslupaedellytyksiä tulee tulkita suppeasti ja yleisluonteisia selvityksiä lintujen aiheuttamista vahingoista ei voida pitää riittävinä. Koska alueen ihmisten kokema todellisuus on hyvin toisenlainen ja kannan kasvu on merkittävää, nykykäytännön mukainen luonnonsuojelulain poikkeusluvin tapahtuva vakavien vahinkojen torjunta ei ole riittävää.

Merimetsoista aiheutuvien haittojen vähentäminen vaatii laaja-alaista yhteistyötä elinkeinonharjoittajien ja viranomaisten välillä. Siirto metsästettäväksi riistalajiksi on yksi osa keinovalikoiden maa. Merimetson nykykanta kestäisi metsästyksen. Pelkkä häirintä aiheuttaa sen, että koloniat siirtyvät vain toiseen paikkaan. Metsästys tulisi voida sallia pesimäajan ulkopuolella niin, että sillä olisi todellista vaikutusta kannan kokoon.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

metsästyslain 5 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan metsästyslain (615/1993) 5 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laeissa 555/2018 ja 683/2019, seuraavasti:

5 §

Riistaeläimet ja rauhoittamattomat eläimet

Riistaeläimiä ovat:

1) villikani, metsäjänis, rusakko, orava, euroopanmajava, kanadanmajava, susi, tarhattu naali, kettu, karhu, mäyrä, kärppä, hilleri, saukko, näätä, ahma, ilves, itämeren norppa, kirjohylje, halli, villisika, kuusipeura, saksanhirvi, japaninpeura, metsäkauris, hirvi, valkohäntäpeura, metsäpeura ja mufloni;

2) kanadanhanhi, merihanhi, metsähanhi, heinäorsa, tavi, haapana, jouhisorsa, heinätavi, lapasorsa, punasotka, tukkasotka, haahka, alli, telkkä, tukkakoskelo, isokoskelo, riekko, kiiruna, pyy, teeri, metso, peltopyy, fasaani, nokikana, lehtokurppa, sepelkyyhky ja merimetso.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lakialoite LA 38/2020 vp

Helsingissä 1.9.2020

Kristiina Salonen sd
Raimo Piirainen sd
Matias Marttinen kok
Merja Kyllönen vas